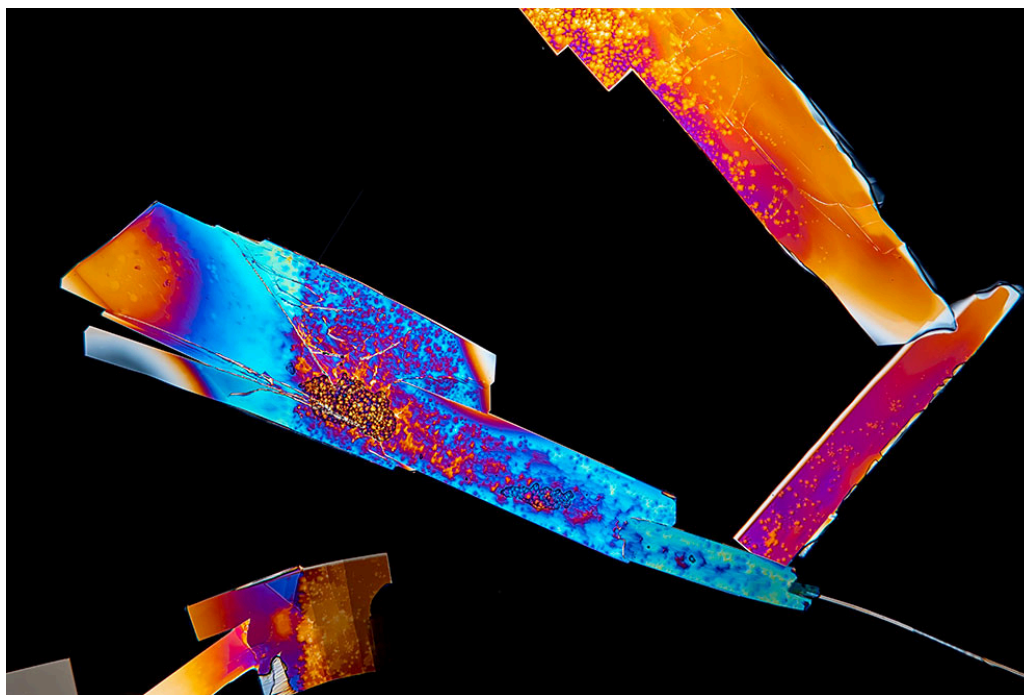

Acetylsalisylsyre ved kolorektalkreft

FRA ANDRE TIDSSKRIFTER

PETTER GJERSVIK

Tidsskriftet

Acetylsalisylsyre kan bedre prognosen for mange med tykktarms- eller endetarmskreft etter radikal reseksjon av tumor.

Aspirinkrystaller, lysmikrofotografi. Illustrasjonsfoto: Science Photo Library / NTB

Acetylsalisylsyre kan redusere forekomsten av kreft i tykktarm og endetarm [\(1\)](#). Kan acetylsalisylsyre også bedre prognosen hos pasienter som er radikaloperert for svulster med visse genmutasjoner, slik resultatene fra enkelte observasjonsstudier tyder på?

Blant 2 980 pasienter som hadde gjennomført radikal reseksjon av tykktarmskreft eller endetarmskreft ved 33 sykehus i Sverige, Norge, Danmark og Finland, hadde 1 103 pasienter svulster med somatiske mutasjoner i gener som koder for PI3K-signalveien [\(2\)](#). Det dreide seg enten om to prespesifiserte

gener som er særlig utsatt for mutasjon (såkalte *hotspots*) ($n = 515$) eller andre, tilsvarende genmutasjoner ($n = 588$). Henholdsvis 314 og 312 av disse pasientene ble randomisert til enten 160 mg acetylsalisylsyre eller placebo daglig. Etter tre år var estimert kumulativ insidens av residiv, definert som lokalt residiv, metastaser eller kreftspesifikk død, i den første gruppen 7,7 % og 14,1 % etter bruk av hhv. acetylsalisylsyre og placebo, dvs. en hasardratio på 0,49 (95 % KI 0,24 til 0,98; $p = 0,04$). I den andre gruppen var kumulativ insidens av residiv hhv. 7,7 % og 16,8 %, tilsvarende en hasardratio på 0,42 (95 % KI 0,21 til 0,83). Forekomsten av alvorlige bivirkninger var noe høyere ved bruk av acetylsalisylsyre (16,8 %) enn ved bruk av placebo (11,6 %).

– Denne studien tyder på at acetylsalisylsyre kan være en effektiv adjuvant behandling for minst én av tre pasienter med kolorektalkreft, sier Mette Kalager, som er professor og leder for Gruppe for klinisk effektforskning ved Universitetet i Oslo og medisinsk redaktør i Tidsskriftet.

– Påviste biomarkører gir muligheter for adjuvant kreftbehandling, vanligvis med midler rettet mot spesifikke molekulære mål. I motsetning til slike målrettede legemidler er acetylsalisylsyre et billig og lett tilgjengelig legemiddel med mange virkningsmekanismer og kjent bivirkningsprofil, sier hun. Gjeldende norske retningslinjer for tykk- og endetarmskreft anbefaler ikke rutinemessig molekulær testing for påvisning av denne type mutasjoner og heller ikke behandling med acetylsalisylsyre.

– Selv om det ikke var forskjell i dødelighet mellom de to gruppene, og pasientene var relativt unge – median alder var kun 66 år – bør man vurdere en endring i klinisk praksis og oppdatering av de norske retningslinjene for tarmkreft, mener Kalager. Hun er imponert over samarbeidet mellom klinikere og forskere på tvers av landegrensene.

– Dette viser at Norden med sine om lag 25 millioner innbyggere sammen kan gjennomføre banebrytende klinisk forskning, sier hun.

LITTERATUR

1. Rothwell PM, Wilson M, Elwin C-E et al. Long-term effect of aspirin on colorectal cancer incidence and mortality: 20-year follow-up of five randomised trials. *Lancet* 2010; 376: 1741–50. [PubMed][CrossRef]
2. Martling A, Hed Myrberg I, Nilbert M et al. Low-dose aspirin for PI3K-altered localized colorectal cancer. *N Engl J Med* 2025; 393: 1051–64. [PubMed][CrossRef]

Publisert: 8. desember 2025. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.25.0593
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 3. juli 2026.